

Na wstępie (7) – Wenecja (9) – Padwa, Ferrara (13) –
 Rawenna, San Marino (16) – Florencja (18) – Siena, Orvieto
 (21) – Rzym (23) – Lud neapolitański (26) – Palermo (31) –
 Od Palermo po Taorminę (33) – W rękach bożych (36) –
 Miasta podziemne (38) – Sztuka starożytna (42) – Z Rzymu
 (44) – Słodka Umbria (47) – Toskania (49) – Genua
 i Mediolan (51) – Morze (54) – Werona (55) – Kościoły (58) –
 Bolzano (60) – Paralipomena (62)

LISTY Z ANGLII. DLA WIĘKSZEJ POGLĄDOWOŚCI UZUPEŁNIONE OBRAZKAMI AUTORA (1924) 67

ANGLIA 69

Pierwsze wrażenia (71) – Angielski park (74) – Londyńskie
 ulice (77) – *Traffic* (80) – Hyde Park (83) – W Natural History
 Museum (87) – Podróżnik zwiedza inne muzea (90) –
 Podróżnik widzi zwierzęta i sławnych ludzi (93) – *Clubs* (95) –
 Największe wzorcowe targi, czyli British Empire Exhibition
 (99) – East End (104) – *Country* (107) – Cambridge i Oksford
 (111) – Podróżnik odwiedza katedry (115)

PODRÓŻ DO SZKOCJI 119

Edynburg (121) – Loch Tay (124) – Binnorie, o Binnorie (126) –
Terra hyperborea (130) – *But I am Annie of Lochroyan* (133) –
 Kraina Jezior (138)

PÓŁNOCNA WALIA 143

LISTY O IRLANDII 149

ZNÓW W ANGLII 153

Dartmoor (155) – Porty (157) – *Merry old England* (160) –
 Podróżnik zwraca uwagę na ludzi (164) – Kilka twarzy (166) –
 Ucieczka (170) – Na statku (172)

WY, ANGLICY (W ODPOWIEDZI NA ANKIETĘ „DAILY
 HERALD”) 175

PRZEMÓWIENIE DLA BRYTYJSKIEGO RADIA 181

WYCIECZKA DO HISZPANII. ZILUSTROWANA

OBRAZKAMI AUTORA (1929) 191

Nord & Sud Express (193) – D.R., Belgique, France (197) –
Castilla la Vieja (199) – Puerta del Sol (202) – Toledo (205) –
Posada del Sangre (209) – *Velázquez ó la grandeza* (211) –
El Greco ó la devocion (212) – *Goya ó el reverso* (215) – *Y los otros*
(217) – Andalucía (220) – *Calles sevillanas* (221) – *Rejas*
y patios (225) – Giralda (229) – Alcázar (233) – *Jardines*
(237) – *Mantillas* (241) – Triana (245) – Corrida (247) –
Lidia ordinaria (255) – *Flamencos* (264) – *Bodega* (272) –
Caravella (274) – *Palmas y naranjos* (278) – Tibidabo (282) –
Sardana (284) – Pelota (286) – Montserrat (289) – Vuelta
(292)

OBRAZKI Z HOLANDII. Z RYSUNKAMI AUTORA

(1931) 297

Kilka twarzy (299) – O poznawaniu obcych krajów (303) –
O miastach niderlandzkich (303) – Grachty i kanały (306) –
Stare miasta (310) – Z miasta do miasta (313) – Człowiek
i woda (315) – Na plaży (317) – Przystanie i porty (320) –
Po różnych drogach (322) – Holenderskie światło (325) –
Pastorale (326) – *Oud Holland* (328) – Nowa Holandia (331) –
Starzy mistrzowie (332) – Tropami dwugłowego orła (337) –
Mały naród (342)

PODRÓŻ NA PÓŁNOC. DLA WIĘKSZEJ

POGLĄDOWOŚCI UZUPEŁNIONA

OBRAZKAMI AUTORA I WIERSZAMI JEGO ŻONY,

OLGI SCHEINPFLUGOwej (1936) 347

DANIA 355

Dania (357) – København (364)

PO DRUGIEJ STRONIE ÖRESUNDU 369

Mälaren **(381)** – Sztokholm i Szwedzi **(281)** – Dookoła Sztokholmu **(386)** – Po drodze **(393)**

NORWEGIA 399

„Fram” **(401)** – Oslo **(402)** – Koleją do Bergen **(407)** – Bergen **(419)** – Aż po Nidaros **(421)** – Na „Håkonie Adalsteinie” **(433)** – Za kręgiem polarnym **(445)** – Lodowce **(455)** – Lofoten **(456)** – Troms **(468)** – Norwegia **(476)** – Sundy i fiordy **(477)** – Przystanie i przystanki **(484)** – 70° 40' 11" szerokości północnej **(494)** – Nordkapp **(500)** – Przylądek Północny **(508)** – Droga powrotna **(509)** – Narvik **(515)** – Kolej ofocka **(519)**

ZNOWU W SZWECJI 521

Północna tundra **(523)** – Szwedzka puszcza **(531)** – Szwedzkie ostępy **(532)** – Stara Szwecja **(540)** – Kraina Gotów **(545)** – Skania **(555)** – Noc **(556)**

LESZEK ENGELKING

RADOŚĆ PODRÓŻOWANIA Z PISARZEM 559

Lata dwudzieste, lata trzydzieste. Pięć wojaży,
podczas których Karel Čapek odkrywa bogactwo
europejskiej kultury. Dociera zarówno do najpopular-
niejszych miast, jak i w okolice, o których przewodniki
z reguły milczą. Podróżuje bez planu, nie pomijając
przedmieść i wiosek. We Włoszech zachwycą się
kotami na trawniku w Rzymie i malarstwem Giotta.
W Wielkiej Brytanii podobają mu się stare drzewa
i intryguje go angielska mentalność. W Hiszpanii
opisuje dostojne kobiety w mantylach oraz
czyszczenie butów, które przybrało postać tańca
lub obrzędu. Holandię odbiera jako przyjemny,
malowniczy kraj, który z mieszczańskiego spokoju
wyrwał Rembrandt. Skandynawia zadziwia go
ufnością ludzi i rozległymi pustkowiami.

Čapek zaś ujmuje nas poczuciem humoru
i wrażliwością – aż chce się wyruszyć tak jak on:
w podróż, której trasę wyznaczy ślepy los.